

RILCA

Newsletter

RILCA LIFESTYLE

เส้นทางวัฒนธรรมจีนผ่านศาลเจ้า และโรงง

COLORS OF CULTURE

เรื่องเล่าสีสันเพื่อสร้างสรรคชีวิต

RILCA RESEARCH

จีน-ไทยศึกษา : ศึกษาศึกษาคอนจีนในประเทศไทย

สอนอย่างไร?
ใน **โรงเรียน**
หลากหลายวัฒนธรรม

Health and Well-being

พบกับจดหมายข่าว ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 ในเดือนสิงหาคม 2563

EDITOR'S TALK

บก. ชวนคุย

รศ.ดร.สิงหนาท น้อมเนียน

รองผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กรและบริการวิชาการ
บรรณธิการ

snomnian@hotmail.com

สวัสดิ์ได้รับผู้อ่านทุกท่าน

สุขสันต์วันสงกรานต์ ท่ามกลางสถานการณ์โควิด-19 กองบรรณาธิการจดหมายข่าวฉบับนี้ขอนำเสนอประเด็นด้าน **“สุขภาพและสุขภาวะ”** ที่น่าสนใจ ดังนี้

เรื่องเล่าจากปกได้นำเสนอแง่มุม **“การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนหลากหลายวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพหุวัฒนธรรม”** เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้เรียนในสังคมไทย ซึ่งสอดคล้องกับงาน **“วิรัชชาติพันธุ์”** ที่ได้นำนิทรรศการพิเศษเคลื่อนที่ไปร่วมงานเปิดโครงการ **“ปิดเทอมสร้างสรรค์”** ของ สสส. ณ ใจกลางกรุงเทพฯ

กลุ่มวิจัยจีน-ไทยศึกษา ได้ลงพื้นที่ศึกษาวัฒนธรรมคนจีนผ่านศาลเจ้าและโรงเรียนในประเทศไทยเพื่อการเข้าใจในอัตลักษณ์ของชุมชนชาวจีนที่มีความสัมพันธ์กับชุมชนสำคัญของสถาบันฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอำเภอพุทธมณฑล ที่มีโครงการวิจัย **“นิเวศวิทยาเพื่อการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน”** ที่อาศัยการทำงานเชิงบูรณาการข้ามศาสตร์เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น

ประเด็นด้านอัตลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมไทยได้เผยแพร่ในเวทีอาเซียนผ่านงาน **AUN-AYCF** เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับซึ่งกันและกันท่ามกลางความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับพันธกิจของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์ที่มุ่งเน้น การ **“ส่งเสริมคุณค่าวัฒนธรรมบนฐานความรู้”** และได้จัดโครงการ **“เรื่องเล่าหลักธรรมเพื่อสร้างสรรค์ชีวิต”** เพื่อเสริมภูมิคุ้มกันชีวิตด้วย ศิล สมาธิ และ ปัญญา สำหรับเป็นแรงใจให้กับทุกท่านที่กำลัง **“อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ”** ณ ขณะนี้

ขอให้ทุกท่านรักษาสุขภาพ แล้วเราจะผ่านพ้นวิกฤตินี้ไปด้วยกัน พบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดิ์ครับ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

999 ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ตำบลศาลายา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

ข้อมูลติดต่อ

rilca.mu@gmail.com

02-800-2308-14

https://lc.mahidol.ac.th

02-800-2332

ที่ปรึกษา : รศ.ดร.วัญจิต ศศิวงศาโรจน์

บรรณธิการ : รศ.ดร.สิงหนาท น้อมเนียน

กองบรรณาธิการ :

รศ.ดร.บันทียา ดวงกุ่มเมศ

ดร.สุภาพร คชารัตน์

ผศ.ดร.เรณู เหมือนจันทร์ชัย

ดร.จิตติภานต์ จินารักษ์

ผศ.ดร.วนบพร วงศ์กาฬสินธุ์

นางสาวมิรินดา บูรรุ่งโรจน์

นายวีระพงศ์ มีสกาน

นางสาวสสิทิพย์ ชีระภากร

นางเบญจวรรณ เตชะเสน

นางสาวพัชชญาน์ วัตบัว

มิสอุจน์อักษร : นางพิชชา แฉ่งพานิช

ประสานงานกลาง : นายจิรวรรษ อรรถชโยเกที

ออกแบบรูปเล่ม : นายจิรวรรษ อรรถชโยเกที นายทศพร ทับวงษ์

01 - 02 **เรื่องเล่าจากปก**

สอนอย่างไรในโรงเรียนหลากวัฒนธรรม

03 **เล่าเรื่องราว**

วิถีชีวิตพันธุ์ ร่วมสร้างสีสันแห่งฤดูร้อน

04 - 05 **วิจัยเพื่อสังคม**

จีน-ไทยศึกษา : วิธีการศึกษาคนจีนในประเทศไทย

06 - 09 **รอบรู้ริลก้า**

งาน / กิจกรรมสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

10 - 11 **เสียงจากประชาชน**

12 - 13 **หลักสูตรสนทนา**

นิเวศวิทยา

14 **ลีลาวัฒนธรรม**

เรื่องเล่าหลักสูตรเพื่อสร้างสรรค์ชีวิต

15 **ร้อยตำนานล้านเรื่องเล่า**

เส้นทางวัฒนธรรมจีนผ่านศาลเจ้า และโรงเจ

16 **คุยกับเรา**

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์

จดหมายข่าวสถาบันฯ

รูปแบบ : E - Newsletter

กำหนดการเผยแพร่ :

ฉบับที่ 1 : ทุกเดือนเมษายน

ฉบับที่ 2 : ทุกเดือนสิงหาคม

ฉบับที่ 3 : ทุกเดือนธันวาคม

จดหมายข่าวย้อนหลัง และข่าวสารเพิ่มเติม :

rilca.mu@gmail.com

<https://lc.mahidol.ac.th/RILCANewsletter>

02-800-2308-14

RILCA,
Mahidol University

การเสริมสร้าง
สมรรถนะพหุวัฒนธรรม
ผ่านการศึกษา

สอนอย่างไรใน โรงเรียนหลากหลาย วัฒนธรรม

เรื่อง: รองศาสตราจารย์ ดร.ฐิติมดี อาพิทรนันท์

อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาพหุวัฒนธรรมศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

โครงการวิจัย “การพัฒนาโรงเรียนหลากหลายวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพหุวัฒนธรรมผ่านการศึกษาค้นคว้าสำหรับครูและนักเรียนในประเทศไทย”
ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (ชื่อเดิม)

ในโลกไร้พรมแดนเช่นปัจจุบัน ความหลากหลายทางวัฒนธรรมถูกขบขันมากขึ้นในทุกมิติของสังคม โรงเรียนเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียนมีความเด่นชัดมากขึ้น ปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นทั่วโลกไม่เว้นแม้แต่ในประเทศไทย จากข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการแสดงให้เห็นว่า ในปีการศึกษา 2561 ที่ผ่านมามีโรงเรียนในประเทศไทยที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลายมีนักเรียนทั้งหมด 6,871,125 คน ในจำนวนนี้เป็นเด็กที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยอยู่ 151,388 คน ในจำนวนนี้เด็กที่มีสัญชาติพม่ามีจำนวนมากที่สุด คือ 60,908 คน รองลงมาเป็นเด็กที่ไม่ปรากฏสัญชาติ จำนวน 36,938 คน ถัดมาเป็นนักเรียนสัญชาติกัมพูชาจำนวน 27,537 คน และสัญชาติลาวจำนวน 8,700 คน

การเข้ามาของเด็กข้ามชาติซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมา ขบขันให้เกิดการปะทะของวัฒนธรรมที่แตกต่างชัดเจนมากขึ้น เป็นการปะทะกันระหว่าง “วัฒนธรรมไทย” ที่เป็นวัฒนธรรมของโรงเรียนและวัฒนธรรมของนักเรียนที่เป็น “วัฒนธรรมอื่น” การปะทะของความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างผู้เรียนและวัฒนธรรมหลักที่ส่งผ่านทางการศึกษาไม่ใช่สิ่งใหม่ แต่เดิมการปะทะกันระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างนี้เกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ภาคเหนือตอนบน เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากการที่เด็กถูกแรงงานข้ามชาติเข้าเรียนในโรงเรียนไทยในแทบจะทุกภูมิภาคของประเทศ ทำให้การปะทะกันระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนและวัฒนธรรมของโรงเรียนถูกขบขันให้ชัดขึ้น ทั้งในเรื่องของภาษาและ

รูปแบบความประพฤติ วิถีชีวิต และค่านิยม

การเข้ามาของเด็กข้ามชาติและการที่โรงเรียนมีนักเรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเข้าเรียนมากขึ้น ทำให้เกิดการตั้งคำถามว่า

“โรงเรียนจะสอนอะไร ให้กับนักเรียนที่มีความหลากหลาย หลายทางวัฒนธรรมเหล่านี้ และจะสอนอย่างไร”

โรงเรียนในประเทศไทย
ที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย
มีนักเรียนทั้งหมด 6,871,125 คน
เด็กที่ไม่ได้มีสัญชาติไทย 151,388 คน

ภาพ : <https://www.freepik.com>

โครงการวิจัย “การพัฒนาโรงเรียนหลากหลายวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพหุวัฒนธรรมผ่านทางการศึกษาสำหรับครูและนักเรียนในประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและรู้จักวิธีการสอนในบริบทที่นักเรียนมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยใช้กระบวนการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา จากนั้นผู้วิจัยพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้หลักการการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นรากฐาน และนำกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ไปทดลองสอนในโรงเรียนเพื่อพัฒนาตัวแบบสำหรับใช้สอนผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับประเทศไทย และเพื่อเพิ่มสมรรถนะทางวัฒนธรรมให้กับผู้เรียน

โครงการวิจัยนี้ “โรงเรียนหลากหลายวัฒนธรรม” ไม่ได้หมายถึงโรงเรียนนานาชาติ แต่หมายถึงโรงเรียนไทยที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ที่รับนักเรียนจากหลากหลายเชื้อชาติ หลากหลายศาสนามาเรียนอยู่ร่วมกัน โครงการวิจัยนี้กำหนดพื้นที่ของโครงการวิจัยเป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ภาคกลาง

ในจังหวัดนครปฐม 3 โรงเรียน พระนครศรีอยุธยา 1 โรงเรียน ราชบุรี 1 โรงเรียน และนนทบุรี 1 โรงเรียน ในโครงการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผนและนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวม ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติเชิงบวกและมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามครูและผู้บริหารสถานศึกษายังขาดทักษะในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมทักษะในการสอนผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและทัศนคติที่เปิดกว้างที่ให้เคารพและ

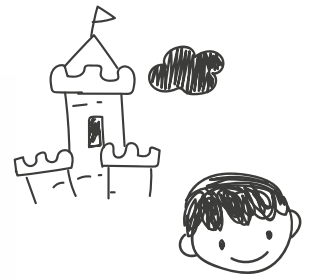
ความสำคัญต่อทุกวัฒนธรรม

ผลจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองสอนพบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะในการอยู่ร่วมกับคนอื่นและทำงานร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การรับมือกับความขัดแย้ง และได้ฝึกทักษะการเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียนซึ่งเป็นจุดประสงค์ขั้นสูงของการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

Vivid Ethnicity

ร่วมสร้างสีสันแห่งฤดูร้อน

วีริชาติพันธุ์ PLATFORM

การสร้างความรู้ร่วมกันด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรม

เรื่อง: ดร.พรุ ดุศรีพิทักษ์

ประธานกลุ่มพันธกิจวัฒนธรรมสถานบริรักษ์ (iCulture) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2563 วีริชาติพันธุ์ นิทรรศการพิเศษเคลื่อนที่ ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีโอกาสร่วมสร้างสีสันแห่งฤดูร้อนในงานแถลงข่าว **“ปิดเทอมสร้างสรรค์”** จัดโดย สสส. และหน่วยงานภาคี ณ Lido Connect ใจกลางกรุงเทพมหานคร สร้างความตื่นตาตื่นใจให้แก่ผู้พบเห็นภายในงานอย่างมาก

ครอบครัว และ บุคคลที่สนใจ ได้เข้าไปร่วมสร้าง “บทสนทนาชาติพันธุ์” กับวีริชาติพันธุ์ มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวของวัตถุ จัดแสดง ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันจากวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งได้มาจากการทำงานวิจัยภาคสนาม รวมทั้งเนื้อหาสาระ จาก สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งแบบออนไลน์ และ ออฟไลน์

บริเวณด้านหน้าวีริชาติพันธุ์ ออกแบบกิจกรรมการศึกษาให้ผู้สนใจได้เรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ร่วม (participatory workshop) ผ่านการลงมือทำ เช่น การร้อยลูกปัดชาติพันธุ์ และการระบายสีชุดชาติพันธุ์

ร้านค้าพิพิธภัณฑ iCraft นำเสนอสินค้าชาติพันธุ์ จาก ชุมชนชาติพันธุ์ต่างๆ ทั่วประเทศไทย อาทิ ปากกระชวย ไททรงดำ มลายู เป็นต้น

วีริชาติพันธุ์ ได้ทำหน้าที่สำคัญในการเป็นจุดนัดพบระหว่างชุมชนชาติพันธุ์ และ สาธารณชนสร้างสรรค์พื้นที่การเรียนรู้ การยอมรับ ความเคารพการอยู่ร่วมกัน ของวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย

อนึ่ง ในการร่วมเป็นส่วนหนึ่งของปิดเทอมสร้างสรรค์นี้ วีริชาติพันธุ์นำเสนอ กิจกรรมพิเศษ การเรียนรู้วิถีชีวิตชาติพันธุ์ ทั้งแบบกิจกรรมประจำวัน กิจกรรมพิเศษ และ กิจกรรมเดินทางนอกสถานที่ 1 day trip และแบบ 2 วัน 1 คืน เปิดโอกาสให้ผู้สนใจได้สัมผัสชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์จากการร่วมสร้างความหมายของประสบการณ์ วีริชาติพันธุ์สามารถออกแบบนิทรรศการและกิจกรรมการศึกษาให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ชมที่แตกต่าง ผู้สนใจสามารถติดต่อเยี่ยมชมวีริชาติพันธุ์

ณ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มมหิดล ส่วนกิจกรรมพิเศษ และกิจกรรมเดินทางนอกสถานที่ สามารถติดต่อและร่วมออกแบบกับ iculture คณะผู้จัด ตามความต้องการเป็นกรณีไป FB: Rilcamuseumstudies โทร : 086-839-8822 email: iCulture408@gmail.com

ทั้งนี้ สถาบันวิจัยภาษาฯ ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการปิดเทอมสร้างสรรค์ด้วย ได้แก่ ค่ายภาษาอังกฤษ และ ค่ายศิลปวัฒนธรรม สนใจติดต่อ FB : RILCA, mahidol university และสามารถติดตาม กิจกรรมสร้างสรรค์ ในช่วงปิดเทอมได้ที่ www.ปิดเทอมสร้างสรรค์.com

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมวีริชาติพันธุ์
FB : [rilcamuseumstudies](https://www.facebook.com/rilcamuseumstudies)

เงิน-ทองดีเกิน

วิถีการตีทษาคนจีนในประเทศไทย

เรื่อง: ดร.สุภาพร ดชารัตน์

กลุ่มวิจัยจีน-ไทยศึกษา (Chinese - Thai Studies) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

กลุ่มวิจัยจีน-ไทยศึกษา (Chinese - Thai Studies) เกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มนักวิชาการในสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ที่สนใจทำวิจัยแบบบูรณาการในประเด็นการศึกษาชีวิตคนจีนในประเทศไทย และคนไทยในประเทศจีน โดยดำเนินกิจกรรมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562

กิจกรรมแรกที่กลุ่มวิจัยดำเนินการ คือ การสร้างเครือข่ายทางวิชาการภายในประเทศเกี่ยวกับการทำวิจัยและการเรียนการสอนด้านจีน-ไทยศึกษา กับสถาบันขงจื่อ มหาวิทยาลัยบูรพา อีกทั้งยังจัดกิจกรรมสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชุมชนจีนในประเทศไทย โดยในเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2562 ที่ผ่านมาทางกลุ่มวิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลศาสนสถานจีนในจังหวัดนครปฐม ราชบุรี และสมุทรสงคราม เพื่อหาข้อมูลประกอบการเขียนข้อเสนอแผนงานวิชาการเชิงหลักการ (concept proposal) เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณปี 2564 ในชื่อโครงการ **“โรงเจ: นวัตกรรมทางสังคม เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนทุกช่วงวัยอย่างมีคุณภาพ”** และข้อเสนอโครงการ Flagship ปีงบประมาณ 2563 (เงินงบประมาณแผ่นดิน) ในชื่อโครงการ **“คลังข้อมูลอัจฉริยะเรื่องศาสนสถานจีนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีพ: การบูรณาการเพื่อสังคมสูงวัยที่มีพลัง”**

ในการลงพื้นที่ กลุ่มวิจัยจีน-ไทยศึกษาได้เก็บข้อมูลจากศาสนสถานจีนต่างๆ ดังต่อไปนี้

จังหวัดนครปฐม ได้แก่ โรงเจเทียนเต่าตัว อ.นครชัยศรี ศาลเจ้าไต่เสียดู๊กโจ้ว เทพสถิตธรรมรัตน อ.นครชัยศรี ศาลเจ้าแม่เบิกไพรอามา ตลาดท่านา อ.นครชัยศรี ศาลเจ้าแม่เทียนไหวเสียดู๊ก ตลาดห้วยพลู อ.นครชัยศรี และโรงเจกวงเซียงตัว ตลาดห้วยพลู อ.นครชัยศรี

จังหวัดราชบุรี ได้แก่ โรงเจเล่าซิ่นเฮงตัว (ศาลเจ้ากวนอู ริมน้ำ ราชบุรี) มูลนิธิประชาชนกุล ราชบุรี ต.หน้าเมือง อ.เมือง โรงเจเปาเก็งเต็ง ต.คูบัว อ.เมือง โรงเจบัวนงตัว ต.บ้านโป่ง อ.บ้านโป่ง โรงเจท่งจีตั้ง อ.ดำเนินสะดวก โรงเจฮะอี้ตัว อ.ดำเนินสะดวก และศาลเจ้าแม่ทับทิม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

จังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ โรงเจชิวฮกตัว อ.อัมพวา และ ศาลเจ้าแซ่ซิ้ม มูลนิธิสมาสงเคราะห์สมุทรสงคราม ตระกูลซิ้ม อ.อัมพวา

การลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นใน 3 จังหวัด ทำให้กลุ่มวิจัยได้พบกับประชาชนชาวบ้าน และบุคคลสำคัญในชุมชนที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์จีนในประเทศไทย ซึ่งท่านได้กรุณาให้ข้อมูลสำคัญต่างๆ มากมาย เช่น ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างศาลเจ้ากับโรงเจ คือ โรงเจจะมีงานสำคัญในรอบปีคือ วันคล้ายวันเกิดองค์เทพและเทศกาลกินเจ บางแห่งอาจจะมีเทศกาลทิ้งกระจาด และโรงเจจะถวายผลไม้และอาหารเจเพื่อสักการะเทพเจ้าภายในโรงเจ แต่ศาลเจ้าจะถวายอาหารได้ทุกชนิด สำหรับผู้ดูแลศาลเจ้าหรือโรงเจส่วนใหญ่จะรับสืบทอดมาจากรุ่นพ่อแม่ โดยเกิดความศรัทธาในความศักดิ์สิทธิ์ของศาสนสถานจีนจึงเข้ามาเป็นแกนหลักในการดูแล แต่เป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่งว่า ที่ผ่านมามีการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ อย่างเป็นระบบ จึงทำให้ผู้ดูแลศาสนสถานหลายแห่งไม่ทราบประวัติความเป็นมาของสถานที่เหล่านั้น เพราะกลุ่มผู้บุกเบิกก่อตั้งศาลเจ้า หรือโรงเจส่วนใหญ่อยู่ในวัยชรามากจนไม่สามารถให้ข้อมูลได้ บ้างก็เสียชีวิตไปหมดแล้ว แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ผู้ดูแลศาสนสถานจีนไม่จำเป็นต้องเป็นผู้สูงอายุเสมอไป โดยอาจเป็นคนที่มีบ้านอยู่ใกล้กับศาสนสถานนั้นๆ จึงรับหน้าที่เข้ามาคอยดูแลความเรียบร้อยของสถานที่ดังกล่าว นอกจากนี้ กลุ่มผู้วิจัยยังค้นพบข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายของกลุ่มคนเชื้อสายจีนในประเทศไทยที่รวมตัวกันผ่านการสร้างมูลนิธิที่ดำเนินกิจกรรมสาธารณกุศลต่างๆ ให้แก่ชุมชนโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และมีการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการบริหารมูลนิธิซึ่งมักจะเป็นกลุ่มพ่อค้า หรือผู้บริหารเชื้อสายจีน และกลุ่มคนเหล่านี้จะดึงลูกหลานเข้ามาร่วมกิจกรรม และสืบทอดเจตนารมณ์

ศาลเจ้าแม่ทับทิม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

ทีมวิจัยได้สัมภาษณ์ท่านรองประธานกรรมการมูลนิธิประชาชนกุล (คุณณรงค์ ศรีกาญจนารัตน์)

ทีมวิจัยสนทนากับ นายอำเภอกูบศรี จุละยานนท์ ประชาญ์ในพื้นที่นครชัยศรีจังหวัดนครปฐม

ในการช่วยเหลือคนเชื้อสายจีนและคนทุกกลุ่มในประเทศไทยโดยไม่เลือกเชื้อชาติศาสนาอีกด้วย จะเห็นได้ว่า ศาสนสถานจีนเป็นพื้นที่ทางสังคมอีกพื้นที่หนึ่ง ที่กลุ่มสมาชิกในชุมชนทั้งคนไทยเชื้อสายจีน หรือคนเชื้อสายอื่นๆ สามารถเข้ามารวมตัวกัน พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำกิจกรรมทางศาสนา ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ ร่วมกัน ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ร่วมกัน ซึ่งเป็นส่วนรวมให้เกิดแก่คนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ฉะนั้น การทำวิจัยในศาสนสถานจีนจึงเป็นอีกเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในอัตลักษณ์ของกลุ่มคนจีนในประเทศไทยได้อีกทางหนึ่งด้วย

Council Visit 2020

6 มกราคม 2563

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ต้อนรับ ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร และคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดล เนื่องในโอกาสเยี่ยมชม (Council Visit) พร้อมรับฟังผลการดำเนินงานของส่วนงาน ครั้งที่ 15/2563 เพื่อวางนโยบายและกำหนดเป้าหมายในการบูรณาการทั้งภายในและภายนอก อันจะนำมหาวิทยาลัยมหิดลไปสู่การเป็นหนึ่งในร้อยของมหาวิทยาลัยระดับโลก

มนต์เสน่ห์ตำรับอาหารไทย

8 มกราคม 2563

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดกิจกรรมสอนทำอาหารไทย (Thai Cooking at MAHIDOL) แก่นักศึกษาต่างชาติ จาก Rutgers University, The United States of America (USA) ภายใต้การดูแลของสถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล ณ เรือนไทย (อาคารระเบียบ คุณะเกษม) เพื่อเรียนรู้มนต์เสน่ห์มรดกทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนไทยผ่านตำรับอาหารไทย พร้อมวิธีการปรุงอาหารทั้งอาหารคาวและหวาน

PA-Visit 2020

13 มกราคม 2563

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ให้การต้อนรับ ศาสตราจารย์ นพ.บรรจง มไหสวริยะ รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล และคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหิดล เนื่องในโอกาสเข้ารับฟังข้อคิดผลการปฏิบัติงานของส่วนงาน (PA-Visit) ประจำปี 2563 ของส่วนงาน

ASEAN Youth Cultural Forum Thailand Chapter

18 - 24 มกราคม 2563

นายวาทีตต์ ดุริยอังกูร นักวิชาการวัฒนธรรม สถาบันฯ ได้รับเกียรติให้เป็นตัวแทนมหาวิทยาลัยมหิดล เข้าร่วมโครงการบูรณาการศิลปอาเซียน ครั้งที่ 2 ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

เชื่อมสัมพันธ์สู่ฐานผู้ประกอบการค้าไทย

28 มกราคม 2563

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย นำโดย รศ.ดร.ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ และ รศ.ดร.สิงหนาท น้อมเนียน เข้าพบ นายนันทพงษ์ จิระเลิศพงษ์ ผู้อำนวยการ สถาบันพัฒนาผู้ประกอบการการค้ายุคใหม่ (NEA) เพื่อสวัสดีปีใหม่ 2563 และร่วมหารือเกี่ยวกับทิศทางการทำงานในการจัดโครงการฝึกอบรมและสัมมนาต่างๆ ของผู้ประกอบการค้าด้านภาษาและวัฒนธรรมที่จะนำไปสู่ส่วนภูมิภาคในจังหวัดต่างๆ ของประเทศไทย

Intervening the future

12 กุมภาพันธ์ 2563

กลุ่มวิจัยสุนทรียศาสตร์และสังคมวัฒนธรรม หลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา สถาบันฯ ร่วมกับ โครงการทุนวิจัยมหาบัณฑิต สกว.จัดเสวนาสาธารณะ เรื่อง พื้นที่สื่อ การเรียกร่องศาสนาประจำชาติ และการขับเคลื่อน การเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ไทย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจริบสื่อ ภาพยนตร์ และศาสนาในสังคมไทย ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วม แสดงความคิดเห็นเพื่อต่อยอดพัฒนางานวิจัยจากหลากหลายสาขา เพื่อสร้างบทสนทนาระหว่างงานวิจัยข้ามศาสตร์

LOVE @Mahidol Games 2020

15 กุมภาพันธ์ 2563

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย นำโดยคณะผู้บริหาร และบุคลากร สถาบันฯ เข้าร่วมเดินขบวนพาเหรดในงานการแข่งขันกีฬาบุคลากร มหาวิทยาลัยมหิดล "มหิดลเกมส์" ประจำปี 2563 ร่วมกับส่วนงานต่างๆ ภายใต้งานคิด "รัก ณ มหิดล เกมส์" ณ สนามกีฬาฟุตบอล 1 มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ในสังกัดส่วนงานต่างๆ

ฟังเพลงไทยในเรื่อง พระลอ

20 กุมภาพันธ์ 2563

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จัดเสวนาทางวิชาการ ด้านดุริยางคศิลป์ไทย "ฟังเพลงไทยในเรื่องพระลอ" โดยมีคณะอาจารย์ ตลอดจนนักศึกษาศิลปิน ภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ร่วมเป็นวิทยากรพร้อมการสาธิตการบรรเลง ดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ไทย ชุดพระลอลงสวน

ฉันทนาการ พิษิตยุด Disruption สู่การพัฒนาการศึกษาไทย

21 กุมภาพันธ์ 2563

หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม สถาบันฯ จัดงานการเสวนา หัวข้อ ทิศทางภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในยุค Disruption เพื่อระดมความคิดกำหนดทิศทางภาษาและการสื่อสารในยุค Disruption ในการพัฒนาหลักสูตรฯ ให้ตอบโจทย์สังคมในปัจจุบันและอนาคต

เฉลิมฉลอง 20 ปี วันภาษาแม่สากล

21 กุมภาพันธ์ 2563

ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันฯ จัดการประชุมเสวนา 20 ปี วันภาษาแม่สากล “ภาษา ขชายแดน การศึกษา และบูรณาการศาสตร์” (Language, Border, Education, and Multidisciplinary) เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงพลังแห่งความหลากหลายทางภาษาในวาระวันภาษาแม่สากลร่วมกับทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งเผยแพร่ประสบการณ์การทำงาน ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเทศไทย

เลือกวารสารที่ใช้ เวทีการประชุมที่โดน (ใจ)

26 กุมภาพันธ์ 2563

รศ.ดร.สิงหนาท น้อมเนียน บรรณาธิการวารสารภาษาและวัฒนธรรม จัดการอบรม หัวข้อ Choosing Right Journals and Conferences เพื่อแนะนำหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการพิจารณาวารสารหรือเวทีการประชุมทางวิชาการที่เป็นที่ยอมรับสำหรับการเผยแพร่ผลงานในระดับชาติและนานาชาติ

ครบรอบ 51 ปี วันพระราชทานนาม 132 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล

2 มีนาคม 2563

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย นำโดย รศ.ดร.ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ คณะผู้บริหาร และบุคลากรสถาบันฯ เข้าร่วมพิธีวางพานพุ่มถวายราชสักการะ พระบรมรูปสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เนื่องในโอกาสครบรอบ 51 ปี วันพระราชทานนาม 132 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล

โครงการบูรณาการศิลปอาเซียน ครั้งที่ 2

2nd AUN-AYCF Thailand Chapter

วันที่ 18 - 21 มกราคม 2563

บันทึกอัตลักษณ์

AYCF Team of Thailand

การทำงานวัฒนธรรมผ่านงานศิลปะเป็นเรื่องละเอียดอ่อน มนุษยชาติเกิดมาล้วนต่างเผ่าพันธุ์ ต่างศาสนาและที่สำคัญก็คือมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน แต่ศิลปะเป็นสมบัติของมนุษยชาติ เป็นภาษาสากลที่คนทุกกลุ่มชนชาติสามารถสร้างสรรค์กันได้โดยศรัทธา อาจจะถูกแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ระดับต่างๆ มีชื่อเรียกอันเป็นหมวดหมู่ เพื่อการจัดจำแนกในความต่างกลุ่มต่างสังคม แต่ก็ดำรงอยู่ในสถานะเดียวกัน มีคุณค่าอยู่ภายในตัวของศิลปะเอง บ่งบอกวิถีวัฒนธรรมความเป็นมาที่เหมือนและต่างของกลุ่มชน

อัตลักษณ์เป็นการมองลักษณะหรือตัวตนของชาติพันธุ์ในฐานะงานวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายตัวตน ทั้งนี้จะด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสังคมภายนอกหรือผลกระทบที่ส่งผลถึงสังคมภายในกลุ่มชนกิติ การสร้างอัตลักษณ์อาจเป็นสิ่งที่มนุษย์พยายามที่จะฟื้นฟูหรือสร้างขึ้นใหม่ภายใต้บริบททางสังคม และกาลเวลาลักษณะพลวัตประกอบด้วยภูมิปัญญาและพลังทางสังคมที่ถูกจัดวางให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ ตัวแทนอาจจะมิทั้งวัตถุ ตัวแสดงแทน หรือระบบสัญลักษณ์ที่มีเนื้อหาทางสังคมและมีคุณค่า

อัตลักษณ์ (identity) คือ การศึกษาความเป็นตัวตน (self) มโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องเช่น เรา เขา และคนอื่น, ความเหมือน (same), ความต่าง (difference), การสร้าง (construction) โดยสร้างความเป็นเราเป็นเขาที่เชื่อมโยงกันเป็นความรู้สึกเกี่ยวกับตัวตนโดยผ่านการปฏิสังสรรค์ระหว่างบุคคล จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม อัตลักษณ์จึงเกี่ยวข้องกับการมองตัวเองที่ว่าฉันมองตัวเองอย่างไรและคนอื่นมองฉันอย่างไร มันเป็นการกำหนดตำแหน่ง (position) ที่ระลึกทางสังคม ซึ่งเกิดขึ้นจากคนอื่นรับรู้เราด้วย ไม่ใช่แค่ตัวเราเท่านั้น สังคมในแต่ละสมัยอาจใช้อัตลักษณ์แตกต่างกันไปตามเงื่อนไขของเวลาและบริบททางสังคมสถานการณ์จะเป็นเงื่อนไขสำคัญในการกำหนดการแสดงออก

AYCF Team of Thailand เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network-AUN) ในประเทศไทย โดยความร่วมมือจาก 5 มหาวิทยาลัยไทย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วย อาจารย์ผู้ควบคุมและนักศึกษาที่เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมจัดการแสดงเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยร่วมกันในนามประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ปี 2014 และต่อเนื่องมาทุกปีจนถึงปัจจุบัน การทำงานร่วมกันเพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติในเวทีอาเซียน เป็นภารกิจที่กลุ่มมหาวิทยาลัยเครือข่าย AUN – AYCF แห่งประเทศไทยให้ความสำคัญและดำเนินงานร่วมกันโดยการมีส่วนร่วม กำหนดรูปแบบและเนื้อหาที่เป็นอัตลักษณ์ในแต่ละปีโดยไม่ซ้ำรูปแบบการ

จัดแสดง สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยตลอดจนนำไปสู่การรวมตัวกัน เกิดการสร้างสรรค์และสัมพันธ์ภาพทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็งระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยเครือข่าย AUN – AYCF แห่งประเทศไทยอย่างมั่นคง ตั้งที่ปรากฏต่อสายตาชาวอาเซียน

อัตลักษณ์ AYCF Team of Thailand พวกเขาเราร่วมกันบนฐานความเข้าใจและการยอมรับซึ่งกันและกัน ในความต่าง ความเหมือน ความถนัด ความสามารถ ความรับผิดชอบ บทบาทหน้าที่ สถานภาพและบริบททางสังคม พวกเขาแสดง พวกเขาขับร้อง พวกเขาบรรเลงดนตรี และพวกเขาร่วมมือกัน ในฐานะผู้แทนประเทศไทยร่วมกัน ทำหน้าที่ผ่านงานด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีมูลค่าและคงคุณค่าได้อย่างสมดุล และพวกเขาก็สามารถบูรณาการศิลปอาเซียนร่วมกัน ภายใต้ความรักความผูกพัน ที่จะทำให้สัมพันธ์ภาพมิได้มีอยู่เพียงความรับผิดชอบที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยในงาน AUN-AYCF ในแต่ละปี แต่จะเป็นพลังจากรุ่นสู่รุ่นสืบไปยาวนาน มีมรดกความทรงจำที่เป็นอัตลักษณ์ร่วมของอาจารย์ที่อายุน้อย ครู ศิษย์ เพื่อน เครือข่าย และผู้ใหญ่ใจดีจาก AUN และจากทุกๆ มหาวิทยาลัย

เสียงจากประชาชน:

VOICES OF PEOPLE

“รู้สึกภูมิใจที่ในประเทศไทยยังมีหน่วยงาน
อย่างสถาบันฯ ที่

ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับ
เรื่องของภาษาและวัฒนธรรม
ที่ถูกใครๆ หลายคนมองละเลย”

เนตรนภา รุ่มรววย
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

“กิจกรรมวันภาษาแม่ที่ทางสถาบันฯ จัดขึ้น
มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่

ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และ
แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์
ต่อผู้เข้าร่วมด้านการขับเคลื่อน
และอนุรักษ์ภาษาและวัฒนธรรม
ของชนกลุ่มต่างๆ บนโลก”

ภานุวัฒน์ ช่างน้ำ
บุคคลทั่วไป

“

ขอขอบคุณสถาบันฯ ที่จัดงานภาษาแม่สากล
ขึ้นในครั้งนี้

ถือเป็นการเปิดโอกาสและเปิด
พื้นที่ให้คนจากต่างที่และต่าง
วัฒนธรรมได้มาพบปะสื่อสารกัน
ทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยนภาษา
และวัฒนธรรมของชนกลุ่มต่างๆ
อีกด้วย

“

เบญจพร ทวระลึก
นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

“จากการเข้าร่วมงานภาษาแม่
ของทางสถาบันฯ นั้นทำให้
ผู้เข้าร่วมรู้เท่าทันสถานการณ์
การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ
วัฒนธรรมของโลก

อีกทั้งยังร่วมกันสร้างแนวทางการอนุรักษ์
ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในปัจจุบัน”

ชลธิชา เบียดกระสีน
นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
-รัตนโกสินทร์ (วิทยาลัยเพาะช่าง)

“

ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์
และเรื่องภาษาในเชิงพหุวัฒนธรรมมากขึ้น

โดยสามารถนำองค์ความรู้
ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้เพื่อรับมือ
การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ
วัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การ
วางแผนนโยบายที่เป็นประโยชน์
ต่อคนรุ่นหลังต่อไป

“

ปุต กลีบแดง
ผู้ใหญ่นบ้าน อ.ปราสาท จ.สุรินทร์

“หลักสูตรการอบรมเทคนิคการสอน
ภาษาไทยให้ชาวต่างชาติของสถาบันฯ

เป็นที่แรกที่จัดการสอน และรูปแบบ
แตกต่างจากที่อื่นในด้านการสอน โดย
ใช้วิธีการสอนแบบแม่สอนลูก ทำให้
ผู้ที่เข้าอบรมเข้าถึงแก่นขององค์ความรู้
และเห็นภาพในการสอนภาษาไทย
ให้ชาวต่างชาติชัดเจน”

ธีรนนท์ เฉลิมพันธ์
เจ้าของศูนย์ภาษา / Learning and
Development Manager : Ascend Group

VOICES OF PEOPLE VOICES OF PEOPLE VOICES OF PEOPLE

“การอบรมสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ เป็นหลักสูตรที่ออกแบบมาเพื่อต่อผู้ที่มีประสบการณ์สอน ถึงแม้คุณไม่มีประสบการณ์ในการสอนก็สามารถเรียนรู้ได้ และนำไปใช้ในวางแผนการสอนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ”

สุรีภรณ์ ศิริมหาสาคร
ครูใหญ่โรงเรียนสอนภาษาพระพร

“สถาบันฯ ได้เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาทั้งบทความหลากหลายแขนงมาบรรยาย ทำให้ได้ความรู้ในประเด็นต่างๆ ครบถ้วนทุกมิติ

ดีใจที่ได้มาเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันฯ ในการขับเคลื่อนการตีพิมพ์บทความให้ก้าวสู่สากล”

กุลธิดา คำมี
อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

“

ตัดสินใจไม่ผิดที่เข้าร่วมหลักสูตรการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติของสถาบันฯ

เป็นหลักสูตรที่ตอบโจทย์ต่อผู้เรียนในด้านการสอนได้อย่างแท้จริง และคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลัก ตนเองได้เรียนรู้ทั้งเรื่องการจัดทำหลักสูตรแผนการสอนและสื่อการสอน ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง

“

ชลารัตน์ ไชยพิเดช
อาจารย์ประจำศูนย์ไทยพระพรฮ่องกง

“การอบรมการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและบุคลากร ในแง่การต่อยอดหรือพัฒนางานวิจัยของตนให้เป็นที่ยอมรับ สถาบันฯ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมองค์ความรู้ที่สามารถนำไปต่อยอดและนำไปใช้ได้จริง”

พิมพ์ภัทร์ ชุมแก้ว
นิสิตปริญญาโท สาขาภาษาไทย
อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“

รู้สึกเป็นเกียรติมากที่ทางสถาบันฯ เรียนเชิญให้มาเป็นวิทยากรในการอบรมครั้งนี้

ที่นี่เป็นหน่วยงานที่ก้าวเข้าสู่ฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ (Scopus) และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร

“

รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภกรณ์ ภูเจริญศิลป์
รองผู้อำนวยการสถาบันภาษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“ในช่วงเวลาทั้งหมดที่เข้าร่วมกิจกรรม เราได้คำแนะนำการดำเนินชีวิตจากวิทยากรที่ไม่เคยรู้มาก่อน ซึ่งเป็นงานอดิเรกที่ทำในกิจวัตรประจำวันได้ อีกทั้งเตรียมพร้อมให้ตนเองก้าวเท่าทันโลก และสามารถดูแลตนเองได้อย่างยั่งยืนในยุคที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ”

นางอัมพรพรณ อยู่ใส
ข้าราชการบำนาญ
(สภากาชาดธรรมเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร)

นิเวศวิทยา

อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

เพื่อการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม และการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน

เรื่อง: ดร.นันทิดา จันทรางตุ

ประธานหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

การเปลี่ยนแปลง “วิถีชีวิต ผู้คน สังคม และทรัพยากรทางวัฒนธรรม” ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา
กระแสหลักในมิติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น การกระจายความเจริญ
แบบเมือง การเคลื่อนย้ายผู้คนและแรงงาน การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การเป็น node การขนส่งในอนาคต
มอเตอร์เวย์วงแหวนรอบนอกนครปฐม-ชะอำ-ทางหลวงพิเศษหมายเลข 8 สายใต้ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลง
ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างรวดเร็วและสิ้นเชิงที่เรียกว่า Technology disruption ส่งผลกระทบ
ต่อพื้นที่อำเภอพุทธมณฑลทั้งมิติด้านสิ่งแวดล้อม (EIA) มิติทางสังคมวัฒนธรรม และคุณภาพชีวิต

บริบททางภูมิศาสตร์อำเภอพุทธมณฑล ถือว่าเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดรูปแบบวิถีชีวิตพื้นที่ทางกายภาพที่เปลี่ยนไปทีแสดงลักษณะเฉพาะของย่านต่างๆ ได้แก่ ย่านคมนาคม ย่านแหล่งท่องเที่ยว ย่านการค้า ย่านชุมชนการเกษตรพื้นที่สีเขียว ย่านตลาดเก่า ย่านสถาปัตยกรรมร่วมสมัย ย่านความเป็นเมืองหรือพื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบท ย่านสถานศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น พื้นที่เหล่านี้กำหนดความเป็นอยู่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่ชุมชนต้องปรับตัวซึ่งเป็นทั้ง **“ข้อปัญหาและโอกาสของพื้นที่การใช้ประโยชน์”** ในการพัฒนาโครงการและกิจกรรมขับเคลื่อนต่างๆ ผ่านแนวคิดของงานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม

ผู้เขียนในฐานะผู้อำนวยการแผนงานวิจัยมองเห็นโจทย์การทำงานอย่างบูรณาการข้ามศาสตร์ต่างๆ เช่น การสื่อสาร การจัดการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และความเป็นผู้ประกอบการ เป็นต้น มาดำเนินงานภายใต้แนวคิดนิเวศวิทยาที่รวมเอาความสัมพันธ์ของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน เพื่อ **“รักษาชุมชน”** ให้เป็น **“ชุมชนน่าอยู่ ชุมชนสุขภาวะ”** ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนและการเพิ่มศักยภาพสมาชิกในชุมชนในการจัดการตนเองในข้อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน พร้อมทั้งการดึงภาคีเครือข่ายการทำงานในหลากหลายมิติเข้ามาช่วยกัน ตามบทบาทหน้าที่อย่างเป็นองค์รวม โดยเป้าหมายของแผนงานวิจัยระดับการจัดการระบบนิเวศวัฒนธรรมกับการประยุกต์ใช้ในบริบทและเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ การเชื่อมโยง งานการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมเพื่อรองรับและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงจากกระแสการพัฒนาในมิติต่างๆ

การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่และแพลตฟอร์มต่างๆ เป็นพื้นที่เรียนรู้ข้อมูลการเปลี่ยนแปลง และปรับตัวของสมาชิกในชุมชน การเสริมศักยภาพสมาชิกในชุมชนและชุมชนให้เกิคนักวิจัยชาวบ้านหรือนวัตกรรมชาวบ้าน การสร้างนวัตกรรมชุมชนที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ จากการดำเนินงานของโครงการต่างๆ ภายใต้แผนงานวิจัย โดยคาดหวังว่า

การดำเนินงานและกิจกรรมของแผนงานจะส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงชุมชนและโครงสร้างทางสังคมระยะยาวโดยการพัฒนาชุมชนจากฐานราก เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตน และการจัดการตนเอง บนฐานทุนวัฒนธรรมด้วยเทคโนโลยี ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่นและสมาชิก

ในชุมชน ซึ่งเป็นการติดอาวุธในการจัดการตนเองของชุมชนเพื่อสร้างความต่อเนื่องของการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งเป็นการสร้างชุมชนให้มีความพร้อมกับการร่วมมือ รับผิดชอบ และสนับสนุนนโยบายต่างๆ จากภาครัฐต่อไป

เรื่องเล่า**หลักธรรม**

เพื่อสร้างสรรค์ชีวิต

MEDIA

เรื่อง: **ดร.จิตกานต์ จินารักษ์**

ประธานโครงการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์

โครงการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดโครงการหลักธรรมเพื่อสร้างสรรค์ชีวิต หัวข้อ **“ชีวิตรุ่งเรืองด้วยศีล สำเร็จได้ด้วยสมาธิและปัญญา”** เมื่อวันศุกร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ณ ห้องประชุมเนกประสงค์ ชั้น 2 โดยได้รับเกียรติจาก รศ.ดร.ขวัญจิต ศศิวงษาโรจน์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ กล่าวต้อนรับและเปิดงาน และได้รับเกียรติจาก รศ.ดร.สิงหนาท น้อมเนียน รองผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กรและบริการวิชาการ ร่วมต้อนรับที่มหาวิทยาลัย CSR จากองค์กร Knowing Buddha เพื่อการปกป้องพระพุทธศาสนา

ช่วงแรกเป็นการบรรยายของ ทพ.ญ.พิมพ์ชนก ฐานิตสรณ ได้กล่าวถึงความเป็นจริงของชีวิต โดยใช้เรื่องเล่าที่เกิดขึ้นจริงในสมัยพุทธกาลเกี่ยวกับผลของการกระทำของแต่ละบุคคล ย่อมเป็นผลของแต่ละคน เฉกเช่นเดียวกับการคิด การพูด การกระทำของเราที่ได้สร้างสิ่งใดไว้ เราก็ย่อมได้รับผลเช่นนั้น ความสุขความสำเร็จก็เช่นกัน ซึ่งเกราะป้องกันภัยที่จะทำให้ชีวิตเรามีความสุขได้นั้น เริ่มจากฐานความสุขของชีวิต คือ การรักษาศีล 5 ด้วยตัวเรานั้นเป็นการบรรยายของ คุณนฤต วชิรอมรเลิศ

ได้กล่าวถึงการสร้างบารมี 10 ประการ ที่สามารถปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังได้จัดการฝึกปฏิบัติสมาธิ อานาปานสติตามสื่อวีดิทัศน์ให้กับผู้เข้าร่วมงาน บรรยายโดยท่านอาจารย์อัจฉราวดี วงศ์สกล ประธานองค์กรฯ ที่กล่าวถึงสภาวะกายกับจิตว่า **“จิตวิญญาณเป็นส่วนสำคัญที่สุดของชีวิต เพราะหากกายไม่มีจิตอาศัยอยู่ กายนั้นก็เพียงวัตถุ หรือเรียกว่าศพ แล้วทำไมมนุษย์จึงไม่ให้ความสำคัญต่อจิตวิญญาณ จิตเป็นผู้สั่งการให้คิด พูด ทำ การให้ความสำคัญกับจิตวิญญาณ คือการให้**

ความสำคัญกับการมีชีวิต... การปฏิบัติสมาธิทำให้จิตลดการยึดมั่นถือมั่น มีสติมากขึ้น ปัญหาใดๆ ในชีวิตเกิดจากจิตเลือกทำปฏิกิริยา เราไม่สามารถเปลี่ยนคนอื่นให้เป็นอย่างที่เราเป็น แต่เราสามารถเปลี่ยนวิถีคิดของเราได้ด้วยการฝึกฝนจิต ซึ่งจะช่วยให้พ้นจากใจที่ทุกข์ทรมาน” ศील ทาน ภาวนา จึงเป็นหลักธรรมสำคัญที่เราสามารถนำมาปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์ชีวิตให้มีความสุขกายสุขใจ เป็นเรื่องที่เราทุกคนสร้างได้ด้วยตนเองด้วยกำลังสติในปัจจุบันขณะ

การที่มนุษย์เรามีสุขภาพดีเป็นสิ่งที่เราทุกคนสามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ นอกจากการดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงแล้ว อีกสิ่งสำคัญที่ต้องไม่ละเลย คือ สุขภาพจิตใจ โดยวิถีแห่งกายใจสามารถสร้างสรรค์ได้ ดังพุทธสุภาษิตที่ว่า **“กมฺมฺนา วตตติโลกโก...สัตถิโลกโยมเป็นไปตามกรรม”** ทำเหตุเช่นใด...ผลย่อมเป็นเช่นนั้น

ภาพ : <https://www.facebook.com/bangkok-chai-chai-cha-mai/>

堂濟統

濟持佛法施仁救世

統守王章佈德恩

เส้นทางวัฒนธรรมเส้นผ่านศาลเจ้าและโรงเจ

RILCA LIFESTYLE: ร้อยตำนานล้านเรื่องเล่า

เรื่อง: ดร.สุภาพร ดชารัตน์

กลุ่มวิจัยจีน-ไทยศึกษา (Chinese - Thai Studies) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

ประเทศไทยและประเทศจีนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมาเป็นเวลาช้านานสืบค้นไปได้ตั้งแต่สมัยทวารวดี ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของอาณาจักรสุวรรณภูมิ จึงทำให้มีคนจีนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณลุ่มน้ำท่าจีน-แม่กลอง เมื่อผู้อพยพเหล่านี้ย้ายเข้ามาอยู่ในประเทศไทยก็ยังคงมีการรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่น โดยมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจร่วมกันในชุมชนในรูปแบบของศาลเจ้าจีน โรงเจ และสมาคมจีนต่างๆ ชาวจีนเหล่านี้ร่วมตัวกันทำกิจกรรมต่างๆ ผ่านศาสนสถานจีน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มคนจีน และต่อมาได้ขยายความช่วยเหลือเหล่านั้นมายังกลุ่มคนยากไร้โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ เช่น การดำเนินการของกลุ่มมูลนิธิต่างๆ เป็นต้น

ราชบุรี เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีคนจีนอพยพเข้ามาอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อำเภอดำเนินสะดวก ดังปรากฏจากการมีอยู่ของศาลเจ้าโรงเจที่กระจายตัวอยู่ทั่วไปในชุมชน และทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการธำรงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของคนจีนไว้ได้เป็นอย่างดี โรงเจสำคัญในพื้นที่ดำเนินสะดวกได้แก่ โรงเจทั้งจีตั้ง โรงเจอะอีตัว และศาลเจ้าแม่ทับทิม เป็นต้น หากต้องการจะเรียนรู้วัฒนธรรมของคนจีนในประเทศไทย ศาสนสถานจีนอย่างศาลเจ้าและโรงเจก็เป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาด เพราะนอกเหนือจะได้รับความรู้จากการเยี่ยมชมสถานที่เหล่านี้แล้ว ผู้มาเยือนยังสามารถร่วมทำบุญกับศาสนสถานเหล่านี้ได้ โดยสามารถเดินทางเข้าเยี่ยมชมได้ตลอดปี และหากได้ไปเยือนในช่วงที่มีงานเทศกาลสำคัญของ

โรงเจอะอีตัว อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

โรงเจอะอีตัว อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
ศาลเจ้าแม่ทับทิม ตลาดน้ำเหล่าตั๊กลัก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ศาลเจ้าหรือโรงเจแต่ละแห่ง เช่น เทศกาลกินเจ วันเกิดเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ประจำศาล ก็จะได้เรียนรู้ประเพณีที่ชาวบ้านในชุมชนประยูกติให้เข้ากับวิถีชีวิตของคนในชุมชนนั้นๆ อีกด้วย

CONTACT US: คุยกับเรา

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สร้างสรรค์

Center for Creative Arts and Culture

เรื่อง: ดร.จิตกานต์ จินารักษ์

ประธานโครงการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์

งานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมุ่งเน้นการบริการวิชาการที่นำไปสู่การพัฒนาสังคม Excellence in professional services and social engagement ซึ่งถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญของสถาบันฯ เนื่องจากเป็นหน่วยภารกิจที่ทำให้สถาบันฯ มีความโดดเด่นในการจัดกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย และต่อเนื่อง มีการประสานเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน นำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียงให้สถาบันฯ ตลอดจนมหาวิทยาลัยมหิดล

การจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานผู้อำนวยการสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย โดยมีคณะที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการบริหารงาน เป็นการยกระดับภารกิจและให้ความสำคัญกับงานด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสร้างสรรค์พัฒนาให้มีความก้าวหน้าและยั่งยืน ต่อยอดจากฐานการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมของสถาบันฯ ซึ่งมีเครือข่ายในวงกว้างทั้งในระดับสถาบันฯ ระดับมหาวิทยาลัย และมีเครือข่ายกับชุมชน หน่วยงานระดับชาติ และระดับนานาชาติ เพื่อเป็นเวทีของสังคมในมิติต่างๆ อาทิ การจัดการความรู้ การสร้างนวัตกรรม การผลิตและเผยแพร่ งานวิจัย การประชุมวิชาการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ พื้นที่ทางวัฒนธรรม เป็นต้น และสอดคล้องกับนโยบายที่เน้น "ส่งเสริมคุณค่าวัฒนธรรมบนฐานความรู้" สร้างความตระหนักให้กับสังคม โดยมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อาทิ นักวิชาการวัฒนธรรม นักวิชาการดนตรีไทย เป็นผู้รับผิดชอบงาน

สัมผัสสุนทรียภาพอันงดงามบนโลกศิลปวัฒนธรรมได้แล้ว
โทร. 02 800 2308 ต่อ 3219 หรือ อีเมล sarawutkedya@windowlive.com
หรือติดตามได้ที่ www.arts.lc.mahidol.ac.th

ภาพ : <https://www.freepik.com>

MU ช่วยเหลือ สังคม

จัดหาและพัฒนา
อุปกรณ์ป้องกันทางการแพทย์
เช่น N95, PPE, MU Guard Face Shields
ให้โรงพยาบาลต่างๆ
(ผ่านมูลนิธิมหาวิทยาลัยมหิดลฯ MU Channel
คณะวิศวกรรมศาสตร์ และส่วนงานต่างๆ)

สื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ COVID-19

โดยผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยมหิดล
(ผ่าน Mahidol Channel, Siriraj Channel,
Rama Channel, และสื่อของส่วนงานต่างๆ)

ศูนย์ Hotline ตอบคำถามประชาชน

(โดยคณะพยาบาลศาสตร์ และโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
คณะกายภาพบำบัด และส่วนงานต่างๆ)

ส่งเสริมบทบาทเยาวชนผ่าน โครงการร่วม เยาวชนกู้ภัย COVID-19

(โดยสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
ร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ)

ลดค่าเช่าร้านค้าที่เป็นคู่สัญญา
กับมหาวิทยาลัยเพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่าย

การผลิตและแจกจ่าย เจลแอลกอฮอล์

เพื่อช่วยเหลือชุมชน
โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
(โดยมหาวิทยาลัยมหิดล
และคณะเภสัชศาสตร์)

Mahidol for COVID-19

#SocialDistancing

มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยแห่งใจ

MU ช่วยเหลือ คณาจารย์ และบุคลากร

ประกันสุขภาพ COVID-19
สำหรับคณาจารย์และบุคลากร

ระบบการสอบสอบทางระบดวิทยา
และ การคิดกรอง
ผู้สัมผัสใกล้ชิดที่มีประสิทธิภาพ

เพิ่มจำนวน VPN
สนับสนุน Work from Home

หอพักสำหรับเจ้าหน้าที่
ที่อยู่ในช่วงสังเกตอาการ

เพิ่ม internet gateway
(สำหรับการประชุม
และการใช้งานออนไลน์เต็มรูปแบบ)

MU ช่วยเหลือ นักศึกษา

สนับสนุนระบบ
การเรียนการสอนออนไลน์เต็มรูปแบบ
(ผ่าน Microsoft Teams/ Office 365/
Adobe Cloud/ Webex/ MUx
และระบบ LMS ของส่วนงานต่างๆ)

ระบบพัฒนาศักยภาพนักศึกษาออนไลน์

เช่น เรียนภาษาอังกฤษ การเงิน การลงทุน
และอื่นๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ประกันสุขภาพนักศึกษา

สำหรับ COVID-19
และระบบให้คำปรึกษา OOCA Hotline
และ MU Friends

Internet Package

ความเร็ว 4Mbps เป็นเวลา 3 เดือน

ทุนการศึกษา 5,000 บาท /ทุน

(ช่วยเหลือนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบ)

